

## Odůvodnění

Podle části I bodu 3.8 písm. i) Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace schválených usnesením vlády ze dne 14. prosince 2011 č. 922, usnesením vlády ze dne 8. ledna 2014 č. 26 a usnesením vlády ze dne 3. února 2016 č. 76 není hodnocení dopadů regulace k návrhu uvedeného nařízení vlády zpracováno, neboť předsedou Legislativní rady vlády byla udělena výjimka podle čl. 76 odst. 2 Legislativních pravidel vlády (dopis č. j. 37315/2018-OHR ze dne 27. 11. 2018).

### Obecná část

#### **a) vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy, odůvodnění hlavních principů**

Na základě odborných diskuzí a prováděných analýz v souvislosti s přípravou a schvalováním novely insolvenčního zákona bylo zjištěno, že částka, nad kterou lze srazit povinnému bez omezení, je s ohledem na inflaci, a tedy na výši cen a příjmů, v současnosti stanovena příliš nízkou (9.338 Kč) a nemotivuje povinného/dlužníka k dosahování vyšších příjmů za účelem uspokojování jeho věřitelů. Při snaze dlužníků zvýšit částku, která jim zůstane k dispozici pro vlastní spotřebu a uhrazování běžných výdajů, má takto nízkou stanovenou hranici za následek nepříznávání části příjmů a vytlačování dlužníků do šedé ekonomiky.

Dvojnásobek součtu životního minima a normativních nákladů na bydlení byl stanoven s ohledem na průměrnou mzdu dlužníků v komparaci s průměrnými mzdami v ČR i v jednotlivých krajích a pracovních odvětvích. Současná částka, nad kterou se sráží bez omezení, činí 15.563 Kč u dlužníka bez vyživovací povinnosti. Zvýšením na dvojnásobek by hranice pro srážení bez omezení činila částku 24.901 Kč, tedy zhruba na hranici aktuální průměrné čisté mzdy v ČR.

Pozitivní dopady návrhu lze vysledovat u nízkopříjmových osob, které budou více motivovány dosahovat vyšších příjmů či přiznávat skryté příjmy z šedé ekonomiky, čímž dojde ke zvýšení částky distribuované mezi věřitele při současném zvýšení částky, která zůstává k dispozici dlužníkům. Tato skutečnost bude mít pozitivní dopady i na veřejné rozpočty v podobě vyššího výběru daní z příjmů a odvodů v oblasti sociálního a zdravotního pojištění.

#### **b) zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena, se zákonným zmocněním a zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie**

Vláda je podle § 278 a § 279 odst. 3 občanského soudního řádu zmocněna stanovit nařízením způsob výpočtu částky, která nesmí být povinnému sražena z měsíční mzdy, a částky, nad kterou se zbytek čisté mzdy srazí bez omezení. Navrhovaná právní úprava je v souladu s tímto zmocněním. Na oblast upravovanou návrhem nedopadá právní úprava předpisů Evropské unie.

### **c) zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny**

Problematiku nezabavitelných částek a částek, jež mohou být sraženy bez omezení, upravuje v současné době nařízení vlády č. 595/2006 Sb., o způsobu výpočtu základní částky, která nesmí být sražena povinnému z měsíční mzdy při výkonu rozhodnutí, a o stanovení částky, nad kterou je mzda postižitelná srážkami bez omezení (nařízení o nezabavitelných částkách), které je navrhováno novelizovat.

Česká republika byla jakožto smluvní strana Evropské sociální charty kritizována ze strany kontrolních orgánů této úmluvy za porušování článku 4 odst. 5 charty, a to z toho důvodu, že po srážkách ze mzdy může dojít v některých případech k tomu, že povinné osobě zbude částka nižší, než je životní minimum. Lze předpokládat, že zvýšení částky bude příslušnými kontrolními orgány shledáno v souladu s požadavky Evropské sociální charty.

Platný právní stav již adekvátně neodpovídá současným ekonomickým poměrům, a neplní tedy svoji funkci (jak je blíže uvedeno shora pod písmenem a/). Sledovaného cíle nelze dosáhnout bez legislativní změny.

### **d) předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, sociální dopady a dopady na životní prostředí**

Předpokládají se pozitivní dopady na státní rozpočet v podobě vyššího výběru daní z příjmů a odvodů v oblasti sociálního a zdravotního pojištění. Nedojde-li k naplnění předpokladů, nebude mít navrhovaná právní úprava žádné dopady na veřejné rozpočty, ani na podnikatelské prostředí České republiky. Sociální dopady budou pozitivní vzhledem ke zvýšení nezbytných peněžních prostředků zajišťujících výživu, ostatní základní potřeby a bydlení v případě nařízení výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy. Předkládaný návrh nebude mít žádný vliv na životní prostředí.

### **e) zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen**

Navrhovaná právní úprava se nijak nedotýká zásady zákazu diskriminace ani nemá dopad na vztah k rovnosti mužů a žen. Navrhovaná úprava nařízení vlády nijak nezvýhodňuje osoby na základě pohlaví.

### **f) zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů**

Navrhovaná úprava nezakládá žádné nové zpracování osobních údajů a ani nemění již existující zpracování osobních údajů.

### **g) zhodnocení korupčních rizik**

Návrh nepředpokládá založení korupčních rizik ani jejich nárůst.

### **h) zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu**

Navrhovaná právní úprava nemá žádný dopad na bezpečnost ani na obranu státu.

## Zvláštní část

### **K čl. I**

Hranice, nad kterou se sráží ze mzdy nebo jiných srovnatelných příjmů dlužníka bez omezení, se zvyšuje na dvojnásobek stávající hodnoty. Pokud tedy čistý příjem dlužníka přesáhne hranici, která činí dvojnásobek součtu životního minima a normativních nákladů na bydlení, je možné provádět srážky nad tuto hranici bez omezení.

### **K čl. II**

S ohledem na účel navrhované změny v nařízení č. 595/2006 Sb. se navrhuje, aby se nově stanovená hranice částky, nad kterou se zbytek čisté mzdy sráží bez omezení, použila také v již zahájených exekučních a insolvenčních řízeních a řízeních o výkon rozhodnutí.

### **K čl. III**

Navrhovaná účinnost vyplývá z Plánu legislativních prací vlády na rok 2019 a odpovídá předpokládané účinnosti novely insolvenčního zákona.